

Med öga för DNA

Känner du till vår DNA-lista?

Vad är DNA-listan?

DNA-listan finns på vår hemsida:

cclub.se/home/avel-halsa/dnalistan

På listan kan du rapportera in din hunds DNA-resultat för ögonsjukdomarna:

PLL

Primär LinsLuxation

Prcd-PRA

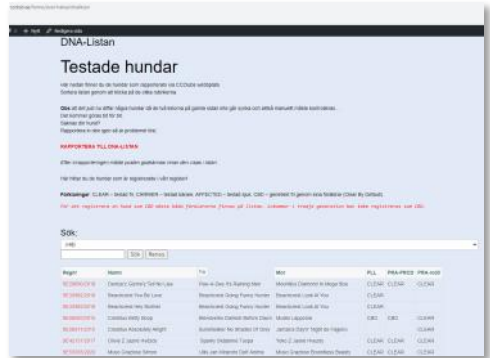
Progressiv rod-cone degeneration
- Progressiv Retinal Atrofi

PRA-rcd3

Progressiv Retinal Atrofi - rod-cone degeneration 3

Den här listan är helt frivillig och man skickar själv in resultaten via ett formulär. Dessa resultat registreras alltså inte centralt hos Svenska Kennelklubben (SKK) utan är ett initiativ av CCC.

I dagsläget finns det över 1500 registrerade resultat på listan!

Så här ser DNA-listan ut på vår hemsida

För att följa rasklubbens avelsrekommendationer *ska* hunden ha ett resultat för PLL och *bör* ha ett resultat för prcd-PRA om den ska gå i avel (det är dock inget krav att dessa ska rapporteras in till listan).

Hur nedärvs sjukdomarna?

Samtliga tre sjukdomar har det man kallar **autosomal recessiv nedärvning**.

Autosomal betyder att nedärvningen inte är påverkad av vilket kön hunden har.

Recessiv innebär att avkomman enbart kan bli sjuk om båda föräldrarna bär på sjukdomsanlaget och avkomman får den i dubbel uppsättning..

Hur tolkar man resultaten?

När en hund har testats för en specifik ögon-sjukdom så kommer den att få ett av tre möjliga testresultat:

Clear / Fri

Innebär att hunden inte bär anlaget för sjukdomen

Carrier / Bärare

Innebär att hunden bär på ett anlag för sjukdomen. Denna har nedärvt från *en* av sina föräldrar.

Hunden kommer INTE bli sjuk. För att hunden ska få sjukdomen krävs det att anlaget nedärvs från *båda* föräldrar.

Affected / Sjuk (affekterad)

Innebär att hunden bär på två anlag för sjukdomen. Dessa har nedärvt från var förälder.

Det är det man brukar kalla dubbel uppsättning.

Detta innebär att hunden kommer att utveckla sjukdomen.

Det fjärde alternativet

Clear by Deafault innebär att hunden per automatik är fri från specifik sjukdom eftersom föräldradsjuren, eller mor- och far-föräldrar, eller tidigare generationer till hunden är testade "Clear / Fria".

Clear by Default (CBD)
betyder
"Fri genom föräldrarna"

Hunden behöver alltså inte DNA-testas själv.

På DNA-listan kan dock hund som är tredje generationens CBD *inte* registreras. (Se förklaring senare i texten.)

Hur får man avla?

Avel på bärare är tillåten förutsatt att de paras med individ som är testad Clear / Fri eller är Clear by Default.

Sjuk / affekterad får *inte* gå i avel överhuvudtaget.

Hur registrerar man en hunds DNA-resultat på listan?

Det går antingen att registrera hundens egna DNA-resultat. Du måste då skicka med intyget/resultatrapporten från laboratoriet där svabb- eller blodprov är analyserat.

Eller så kan du registrera din hunds resultat som "Clear by Default" (Fri genom föräldrar).

I formuläret på hemsidan fyller du i de efterfrågade uppgifterna och bifogar intygen, om hunden själv är testad.

Eller så klickar du i CBD (Clear by Default), om föräldrarna redan finns registrerade på listan med resultaten Clear eller CDB.

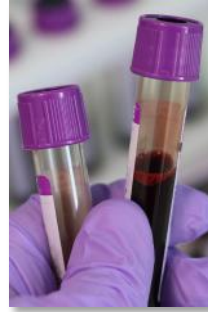
Om din hunds ena eller båda föräldrar inte finns med på listan men din hund är CBD kan du lägga till den genom att fråga ägaren/uppfödaren som har dess föräldrar att lägga till deras resultat på listan.

När dessa väl finns registrerade kan du lägga in din hund som CBD.

Hur skickar man ett DNA-prov till laboratoriet?

Det finns ett antal olika laboratorier som man kan skicka in prov till för att få veta sin hunds DNA-profil.

Du börjar med att gå in på hemsidan till det laboratorium du vill beställa ifrån, väljer de tester du vill ha svar på och fyller i de efterfrågade uppgifterna.

När du beställer provet kan du välja att du vill utvinna DNA via antingen svabb eller blod.

Vissa laboratorier har egna test-kit som du får hem i brevlådan.

Andra ger dig instruktioner om vad som ska användas och så får du själv ordna fram det som behövs.

OBS!

Det går inte att registrera en hunds resultat som CBD vars föräldrar inte finns med på listan.

Det går heller inte att registrera en hund som CBD där någon förälder har resultatet Carrier/Bärare eller Affected/Affekterad.

Vad är svabb?

Svabb innebär att man utvinnet DNA från insidan av kinden och tandköttet genom att rotera en liten borste under en viss tid mellan kind och tandkött.

Detta kan göras själv hemma eller hos veterinär.

Hos veterinären kontrolleras det dessutom att det är rätt hund som testas genom att chippet/ID-märkningen avläses av mot uppgifterna på formuläret.

Det är dock **oerhört viktigt** att man följer instruktionerna noggrant och ser till att hunden som ska testas inte har varit i kontakt med annan hund, leksak, matskål eller annat som kan avge DNA under minst så lång tid som laboratoriet rekommenderat.

Följs inte detta kan DNA från annan hund, varelse eller föremål bli det som analyseras hos laboratoriet och därför ge ett felaktigt DNA-resultat.

Blodprov tas enbart hos veterinär och även där kontrolleras hundens identitet.

Vill man göra blodprov för att skicka är det absolut bäst att beställa tid i början av en vecka eftersom provet annars riskerar att fastna i postgången över en helg.

När du gjort provet postas det till den adress laboratoriet har angett och sen är det bara att vänta på provresultatet!

De flesta laboratorierna skickar resultatet digitalt via mail men det går ofta att få intyget fysiskt via post med.

Chinese Crested Club har samarbete med två laboratorier

Som medlem i CCC
har du 20% rabatt hos:

Samt 10% rabatt hos:

Du hittar instruktioner
till dessa på hemsidan

cclub.se/home/avel-halsa/dna-tester-samarbetslaboratorier

Varför kan man inte registrera en hund som CBD om det gått tre generationer från test?

Som en säkerhetsåtgärd för att förhindra att ett eventuellt fel i någon hunds resultat ska spridas i generationerna ohämmat, har listan en gräns på hur många generationer som kan listas som CBD (Clear by Default).

Ett prov kan påverkas av olika faktorer där det finns en möjlighet att resultatet blivit felaktigt och därför är det en säkerhet att testa om tredje generationens individer för att kontrollera att resultaten är korrekta.

Hur vet man om ens hund är tredje generationens CBD?

Börja med att ta fram hundens stamtavla.

Om hundens föräldrar är testade blir individen första generationens CBD.

Är föräldrarna inte testade själva men deras föräldrar i sin tur är det så blir individen andra generationens CBD.

Om mor- och farföräldrar inte är testade själva men deras föräldrar är det blir individen tredje generationens CBD och kan inte registreras på listan.

Man kan alltså säga att en individ enbart kan registreras som CBD på DNA-listan om det finns föräldrar som är testade Clear eller är CBD eller att det finns mor/farföräldrar på listan med resultatet Clear/Fri.

Stamtavla Exempel på hur man kan räkna ut om ens hund är tredje generationens clear by default (CBD)

(Hunddata) 3 led Vice titlar ja

5483152003 PP
DK UCH FI UCH INT UCH ND UCH SE UCH
Nikita

Din hund
Clear by default
(CBD)

532910/2011 PP
Madhatter's Agaton

Far

543960/2011 PP
Sun-Hee's More Delight

Mor

551255/04
FI UCH SE UCH
Physical Fascination Prince Quilla

Farfar

542955/06 PP
Proved Pony Arctic Lady

Farmor

559448/2010
SE UCH
Jokima Just A Latin Lover

Morfar

519625/07 PP
SE UCH
Sun-Hee's Walk On Top

Mormor

541550/93
SE UCH
Mevallan Don Rusty Thomson

552116/92
SE UCH NE UCH
Länheart Kastopela

528769/96
SE UCH FI UCH ND UCH NORD UCH NORD V&E
Shawwest Altaba

522754/95 PP
FI UCH
Physical Fascination Phortezza

KCSB2659CH
Jokima Julius

KCSB3203CE
SE DK
Jokima Just Amazing

552570/94 PP
NORD UCH
Chelens Murgil

556256/93 PP
SE UCH NE UCH
Zazza Paa Dori's Ida

Om din hunds föräldrar är DNA-testade clear blir hunden 1:a generationens CBD

Om hundens föräldrar redan är CBD eftersom deras föräldrar är DNA-testade clear blir din hund 2:a generationens CBD

Om hundens mor- och farföräldrar är CBD genom sina föräldrar blir din hund 3:e generationens CBD och måste DNA-testas individuellt för att kunna läggas in på listan

Listan är frivillig och det är bara om man vill lägga in sin hund som CBD på listan som tredje generationens princip tillämpas.

SKKs avelskommitté har så sent som den 18 mars 2021 meddelat att de beslutat att begränsa hereditärt friförklarade hundar till tre generationer för att kunna påföra beteckningen "hereditärt fri" i SKK register.

Viktigt att tänka på!

Vissa DNA-tester är framtagna på andra raser men går att applicera på CCD.

Alla DNA-tester är *inte* specifikt framtagna för just Chinese Crested Dog.

Ett DNA-prov visar bara resultatet för den specifika sjukdomen den är analyserad för.

Ett DNA-prov utesluter alltså inte andra sjukdomar som den inte testar för.

Det finns t.ex. flera olika typer av PLL, men vi kan bara DNA-testa för en variant.

Det finns en mängd olika DNA-tester att genomföra och det är viktigt att ha i åtanke att alla tester inte är 100% applicerbara på rasen även om de går att genomföra.

Därför är det viktigt att hundar som ska gå i avel ögonlyses enligt avelsrekommendationerna för att säkerställa att hundarna inte har någon annan typ av ögonsjukdom som utesluter från avel.

Ansvarig för DNA-listan
& sammankallande för Avelskommittén
Elin Gunnarsson

